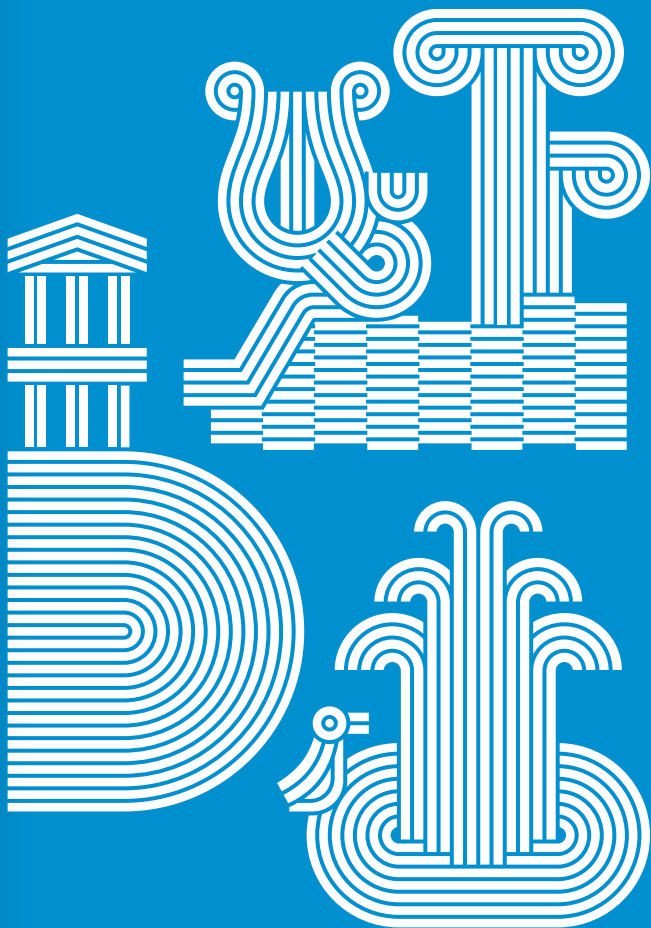

Plovdiv

Descoperă orașul

Dragi oaspeți,

Bine ați venit în cel mai vechi oraș viu din Europa și unul dintre cele mai vechi orașe din lume!

Orașul cu coline și oameni zâmbitori!

Acel oraș, care vă poate oferi o priveliște uimitoare de la Nebet Tepe și o călătorie imaginară în vremurile tracilor.

Orașul, care vă poate pune în mașina timpului și să vă întoarcă înapoi în epoca romanilor, pentru a vă arăta Teatrul antic, Odeonul și impunătorul Forum Antic.

Orașul, care pulsează cu spiritul Renașterii și în partea sa Veche magică sunt case etalate, care păzesc curțile și poveștile frumoase.

Orașul în care poți atinge mozaicuri antice și în câteva ore după aceea să te bucuri de mâncare delicioasă în cel mai colorat cartier numit Kapana.

Orașul în care mergând pe minunatele piste de bicicleta poți ajunge la canalul Grebna sau pur și simplu să te plimbi pe lângă râul Marița.

Acest oraș este antic și atemporal, colorat și viu, primitor și revigorant.

Acest oraș este Plovdiv – locul de care fiecare călător trebuie să se atingă pentru a umple puzzle-ul său cu colțurile de neuitat din inima lui!

Kostadin Dimitrov
Primarul orașului Plovdiv

→ PLOVDIV

Orașul celor șapte coline

Acesta este unul dintre cele mai frumoase orașe după așezarea sa naturală, dealurile având formă de corn, ale căror vârfuri sunt în întregime împânzite cu case și grădini și străzi șerpuiind în sus și în jos...

Priveliștea punților, a grădinilor, a caselor, a copacilor mari care se înalță de-a lungul malurilor râului — toate acestea, văzute de sus, constituie unul dintre cele mai încântătoare locuri din lume!

Alphonse De Lamartine, 1833

Din depărtare am văzut Trimontium magnific și strălucitor...

Lohii, sec. II

→ EUMOLPIA

Orașul contemporan al Troiei și Micenei

În urmă cu 8 mii de ani, în timpul epocii neolitice, aici, în fertila Tracia, oamenii au pus bazele unui oraș, care este ales pentru a scrie pagini de aur în istoria civilizației umane.

Amprenta lui Dumnezeu a binecuvântat așezarea magnifică din Plovdiv pe șapte dealuri sienite de lângă râul Marița. Astăzi, dealurile sunt șase, deoarece la începutul secolului al XX-lea, dealul al șaptelea (Markovo Tepe) a fost distrus.

Pe bifurcația nordică a celor Trei Dealuri – Nebet Tepe, în secolul al XII-lea î.Hr. s-a născut vechiul oraș tragic Eumolpia, care poartă numele miticului conducător, cântăreț și cleric Eumolpus, fiul lui Poseidon și Chiona.

Vestigiile antice descoperite pe acest deal fac din Eumolpia, un oraș contemporan cu Troia și Micene, mult mai vechi decât Atena, Roma și Constantinopol.

→ PHILIPPOPOLIS

Oraș principal al provinciei Tracia

În timpul stăpânirii romane (secolele II-IV), Philippopolis a devenit orașul principal al provinciei Tracia și a primit denumirea latină de Trimontium.

Această perioadă este un fel de epocă de aur în dezvoltarea orașului antic.

Aici sunt construite: teatru pentru 6 000 de spectatori, un amplu complex de forumuri cu odeon – un teatru acoperit, de asemenea folosit ca o sală de ședințe a Consiliului Local, un stadion spectaculos pentru 30 000 de spectatori; un apeduct care alimentează orașul cu apă de izvor de pe versanții Rodopi, cu o lungime de aproximativ 30 km.

Cercetările arheologice au scos la iveală ruine impresionante ale acestor clădiri remarcabile.

Acesta este cel mai mare și cel mai frumos dintre toate orașele. Frumusețea sa strălucește de departe și un râu foarte mare curge în apropierea acestuia.

Lucian din Samosata, sec. II

Teatru Antic, secolul I

Pardoselile din mozaic ale Bazilicii Episcopale – aproximativ 2.000 de metri pătrați – reprezintă un tablou remarcabil de ornamente, compoziții geometrice, simboluri și păsări.

Magnificența bazilicilor creștine timpurii

Creștinismul a pătruns în Philippopolis în secolul I apostolic. Izvoarele bisericești antice indică că primul episcop al orașului este Sfântul Apostol Erm din anul 34 – unul dintre sfinții celor 70 de apostoli.

În timpul epocii creștine timpurii (secolele IV-VI) în orașul antic au fost construite clădiri remarcabile: cel mai mare templu creștin descoperit pe meleagurile bulgare – bazilica episcopală Philippopolis, și bazilica mică într-un complex cu baptisteriu.

Bazilica episcopală este legată de un eveniment istoric important – în anul 343, în aceasta s-au ținut ședințele Sinodului Bisericii Răsăritene (Ariene).

În această perioadă, pardoselile atât ale templelor, cât și ale clădirilor publice și private aveau mozaicuri extrem de bogat ornamentate.

→ OPUS MIXTUM

Construiri bizantine timpurii

Din epoca bizantină timpurie – timpul împăratului Iustinian cel Mare, s-au făcut modificări impresionante ale ZIDURILOR CETĂȚII ale celor Trei dealuri, construite în anii 540-550 în stilul pictural „opus mixtum”, caracterizat prin alternarea pietrelor cu cărămizi.

În ansamblul antic-renascentist de pe strada „Vitosha” din Orașul Vechi este expusă o parte din zidul cetății, care poate fi urmărit în fundațiile unui ansamblu de clădiri.

După scurta ocuparea orașului de către Khan Krum, includerea permanentă a orașului antic în statul bulgar a avut loc în timpul nepotului său – Khan Malamir în anul 836.

Philippopolis este un oraș mare și populat, situat într-un loc foarte convenabil, astfel încât este cel mai asaltat de mărfuri dintre toate celelalte orașe de pe continent.

**Ioan Cantacuzino,
cronicar bizantin**

Cronicarii bizantini din aceeași epocă au numit Plovdiv „un oraș foarte mare, un oraș prea remarcabil, situat pe râul Hebros”.

→ VIA MILITARIS

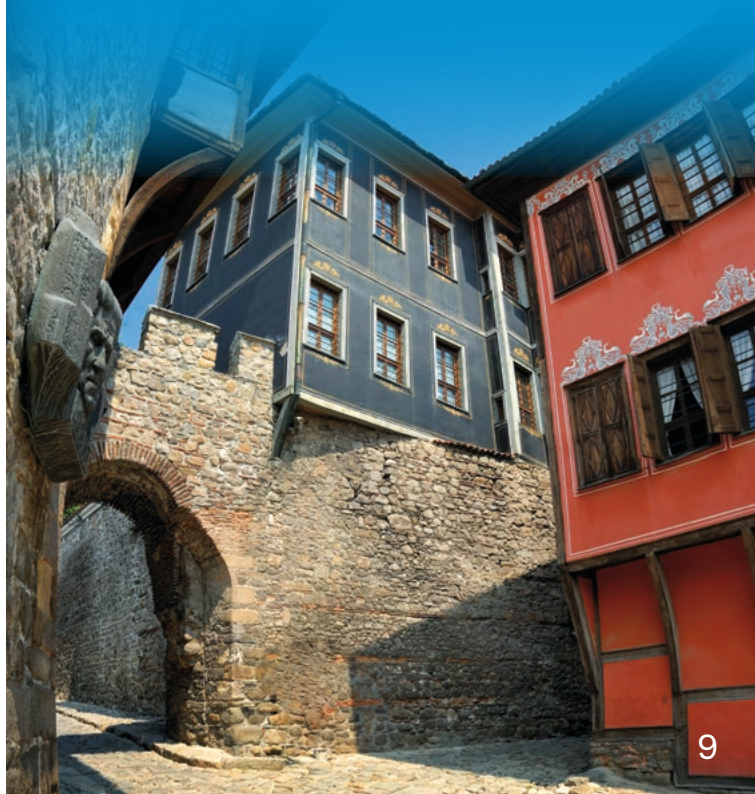
Drumul Balcanic al Cruciaților

În perioada 1096-1189, trupele I, II și III de cruciade a trecut prin teritoriile bulgare. Mergând de-a lungul drumului balcanic diagonal „Via militaris”, care trece prin Sofia, Plovdiv și Edirne, ajungând la Constantinopol.

Scriitorul Nicetas Choniates descrie construirea unei noi biserici mari aici, în anul 1189, dedicată Sfintei Maicii Domnului, considerată patroana Philippopolis. Cronicarul spune că a fost uimit de frumusețea acestui templu.

În secolele al XIII-lea și al XIV-lea, Plovdiv își schimba în mod repetat conducătorii.

Din acele vremuri s-a păstrat până astăzi poarta cetății de Est – emblematice Hısar Kapia.

→ PHILIBE

Perioada otomană

Plovdiv a fost cucerit de turcii otomani în anul 1371 și rămâne în granițele Imperiului Otoman până în anul 1878, timp de 507 ani și este cunoscut sub numele de Philibe.

Atunci au fost construite cele mai vechi două moschei din Plovdiv – moscheea Dzhumaya și moscheea Imaret, marele caravanserai Kurshum Khan, piața acoperită – bezisten și mai multe băi mari, dintre care s-a păstrat Chifte Hamam (baia „Banya Starinna”). În secolele al XVI-lea și al XVII-lea s-au format zonele comerciale bazarul Uzun și cartierul artizanal-comercial Kapana.

Pe dealul care se ridică la vest de piața „Stadionul Roman” se înalță Turnul cu Ceas, construit probabil la sfârșitul secolului al XVI-lea, care este unul dintre cele mai vechi din Europa de Est și cel mai vechi din granițele Imperiului Otoman.

*Plovdiv este un oraș atât de mare...
Din cele zece orașe din Turcia europeană... Plovdiv este cel mai frumos dintre toate. Plovdiv este un oraș mare și bogat... Acesta este un centru comercial și devine din ce în ce mai bogat. Dumnezeu să-l binecuvânteze să înflorească pentru totdeauna!*

Evliya Celebi, 1651

Moscheea Dzhumaya

→ RENAȘTEREA

Înflorire economică și spirituală

Planificarea urbană corectă, modul de construire și întregul aspect al orașului dau motive să îl considerăm unul dintre cele mai frumoase orașe din Bulgaria. Aici începe să se simtă națiunea bulgară. Locuitorii acestuia sunt renumiți pentru că sunt foarte muncitori, ospitalieri și sinceri.

Francois Pouqueville, anul 1790

Un oraș important în dezvoltarea economică

Odată cu începutul secolului al XIX-lea, în oraș au avut loc adevărate procese de renaștere în domeniul spiritual și economic. Producătorii și comercianții din Plovdiv exportă produsele sale în Europa de Vest, Asia Mică și piețele din Siria, Egipt, Arabia și India. În afară de uscat, mărfurile din Plovdiv pleacă încărcate pe plute de-a lungul râului Marița, ajungând la gura de vărsare a Mării Egee. Există informații despre flotabilitatea sa încă din Antichitate. Aici a existat un port fluvial, construit pe malul drept al râului, la est de Podul de Târg de astăzi. Navigația pe râu a continuat până la începutul secolului al XX-lea, când nivelul ridicat al apei a început să scadă.

În orașul Plovdiv se dezvoltă antreprenoriatul și medierea comercială. Orașul devine unul dintre principalele puncte de sprijin pentru dezvoltarea economică bulgară în timpul Renașterii.

În 1845, în vecinătatea orașului Plovdiv este fondată prima fabrică de textile din Tracia cu mașini importate din Viena. Pentru dezvoltarea ulterioară a orașului Plovdiv, precum

și pentru toată Tracia. Un rol important a jucat înființarea în anul 1873 a unei linii de cale ferată, care începea din Istanbul și trecea prin Plovdiv, construită de compania austriacă a baronului Hirsch.

Construiri bisericesti

În acești ani, începe construirea de biserici fără precedent. Templele medievale degradate și pe jumătate distruse din Plovdiv au fost complet renovate în spiritul arhitecturii și artei renaștentiste.

Chiar și astăzi templul mitropolitan „Sf. Marina”, catedrala „Sf. Maica Domnului”, templele „Sfinții Constantin și Elena”, „Sf. Dimitar”, „Sf. Duminica” și altele, impresionând prin arhitectura lor și decorațiunile interioare bogate.

Lupta pentru independența bisericii

La sfârșitul anului 1859 a avut loc prima slujbă slavo-bulgară în biserica „Sf. Maica Domnului”. De atunci, bulgarii din Plovdiv și eparhia au fost despărțiți într-o municipalitate ecleziastică independentă. În 1870, a fost înființată o biserică bulgară independentă – Exarhatul bulgăresc.

Centrul educațional

În 1850 este înființată prima școală eparhială bulgară „Sfinții Chiril și Metodiu” de marii educatori și scriitori bulgari Nayden Gerov și Joakim Gruev. Aici s-a sărbătorit pentru prima dată în teritoriile bulgare Ziua Primilor Învățători slavi – sfinții frați Chiril și Metodiu. Ulterior, această sărbătoare a devenit o sărbătoare panslavă.

În 1869, Școala Eparhială s-a transformat în Primul Liceu Bulgar.

Meritele mari pentru dezvoltarea învățământului bulgăresc i se datorează editorului de cărți Hristo G. Danov, numit „Gutenberg-ul bulgar”.

Casă renaștentistă din Plovdiv

La începutul secolului al XIX-lea, în Plovdiv s-a născut tipul arhitectural remarcabil al casei renaștentiste. Reprezentând un vârf în dezvoltarea arhitecturii noastre naționale de-a lungul secolelor. Aici se creează tipul simetric de casă cu motive baroc evidențiate.

Printre cele mai remarcabile clădiri de acest tip sunt casele Kuyumdzhioglu, Georgiadi, Hindliyan, Nedkovich, casa Balaban etc.

Casa Hindliyan, un exemplu reprezentant tipic al casei simetrice din Plovdiv.

„Întâmpinarea generalului Gurko în Plovdiv”, art. Nyagul Stanchev

→ 4 IANUARIE 1878

Eliberarea orașului Plovdiv

Începutul Războiului de eliberare ruso-turc din 1877–1878. La 4 ianuarie 1878, trupele ruse aflate sub comanda generalului Gurko eliberează Plovdiv. În zilele următoare, trupele lui Suleiman Pașa au fost în sfârșit învinse.

Războiul de eliberare se termină cu încheierea tratatului de pace de la San Stefano pe data de 3 martie 1878, conform căruia a fost creat un întreg stat bulgar – Principatul Bulgariei. Plovdiv – cel mai mare oraș din țara nou eliberată – a fost desemnat ca capitală.

Marile Puteri Europene au convocat la Berlin un congres în vara anului 1878, la care meleagurile bulgare au fost împărțite în trei părți: Principatul Bulgariei – între Dunăre și munții Stara Planina și regiunea Sofia; regiunea autonomă Rumelia Orientală – între munții Balcani și munții Rodopi; iar Macedonia și Tracia de Sud au fost revendicate înapoi Imperiului Otoman.

Philippopolis este un oraș foarte decent... cu multe clădiri frumoase, dintre care majoritatea sunt în stil european. Mulți dintre locuitori sunt îmbrăcați la modă europeană și vorbesc limba franceză...

N. Gredyakin, ofițer rus

→ PLOVDIV

Capitala Rumeliei Orientale

Până la Unirea Principatului Bulgariei cu Rumelia Orientală în 1885, timp de șapte ani, Plovdiv a fost capitala statului autonom, fiind cel mai mare oraș bulgar. Atunci populația orașului era de 33.442 de persoane, mai mult decât în capitala Principatului – Sofia.

Orașul devine un centru atractiv pentru o întreagă pleiadă de artiști și intelectuali – bulgari și străini care au venit să ajute poporul bulgar proaspăt eliberat. În oraș lucrează marii scriitori bulgari Ivan Vazov, Petko Slaveykov, Zahari Stoyanov, editorii de cărți Hristo G. Danov și Dragan Manchov.

În oraș s-au stabilit inginerul și arhitectul ceh Josef Schnitter, arhitectul elvețian Pierre-Paul Montani, marele peisagist și constructor de parcuri – elvețianul Lucien Chevallas, creatorul de stenografie bulgară – slovenul Anton Bezenshek.

Cu creativitatea lor remarcabilă, au lăsat o amprentă adâncă în dezvoltarea orașului Plovdivului ca oraș european modern.

Clădirea Adunarea Regională a Rumeliei Orientale – în prezent Muzeul Regional de Istorie – Plovdiv

→ UNIREA

Patria unită

Pe 6 septembrie 1885 a avut loc Unirea celor două părți separate ale patriei bulgare. În amintirea acestui eveniment istoric, în Piața „Unire” a fost ridicat un impresionant memorial.

În 1892, aici a avut loc Prima Expoziție Agricolă și Industrială Bulgară, deschisă solemn, cu participarea internațională din Germania, Austria, Turcia și alte țări. Pentru prima dată în Bulgaria, francezul Eugene Godard a demonstrat zboruri cu balon. Pavilioanele expoziției sunt amplasate pe o suprafață de 80 de decari, iar spațiile dintre ele sunt aranjate sub o formă unui parc minunat de către Lucien Chevallas.

După expoziție, parcul a fost păstrat și dezvoltat în continuare, astăzi fiind cunoscut sub numele de grădina Țarului-Simeon.

Frumoasa fântână „Demeter”, opera marelui sculptor italian Arnaldo Zocchi, a fost păstrată în grădina Țarului-Simeon din Plovdiv.

Prima expoziție din Bulgaria cu o durată 75 de zile și a fost vizitată de aproape 168.000 de persoane.

→ ANI DE CREȘTERE

Dezvoltare industrială

Continuarea acestei expoziții este Primul Târg internațional de mostre (1937), deschis la Plovdiv, cu participarea a 1070 de expozanți bulgari și 385 de firme din 8 țări din vestul Europei și SUA.

În anii 1880 au fost înființate distileria Beaumonti și fabrica de bere Frick și Sulzer. Aici au fost înființate primele fabrici de tutun „Zlaten Lev” de la Tomasyan, „Orel” de la Stavridis și Mardas, „Slance” de la Libenov etc. A fost înființată prima companie industrială „Rodopska pchela”.

În 1895, a fost înființată Camera de Comerț și Industrie din Plovdiv, una dintre cele mai mari din țară.

→ ANI DE CREȘTERE

Modernizarea Plovdivului

Pentru modernizarea și amenajarea orașului Plovdiv, merite mari are arhitectul Joseph Schnitter. Acesta este autorul planului de amenajarea urbană de la sfârșitul secolului al XIX-lea. Potrivit proiectului său au fost construite primul templu-monument al Eliberării Bulgariei, dedicat Sfinților Chiril și Metodie și Sf. Aleksandr Nevski (1884), Liceul de fete din Plovdiv, Casa de comerț „Oroz du Bac” și multe altele.

Pe atunci a fost construită strada principală din Plovdiv, purtând numele prințului Alexandru I.

Din perioada de după Eliberare și până la mijlocul secolului al XX-lea, Plovdiv a câștigat poziții de un centru educațional și cultural de mare importanță. Pe atunci, aici lucrau marii artiști – cehii Ivan Mrkvicka și Yaroslav Veshin. Ulterior, Plovdiv devine cunoscut drept orașul artiștilor.

Cu cei 1750 m. lungime, strada principală din Plovdiv este astăzi cea mai lungă zonă pietonală din Europa. Clădirile au fost construite în întregime în spiritul stilurilor arhitecturale europene – neoclasicism, secesione, neobaroc, modern etc.

Depozitele lui Kudoglu din Plovdiv, Orașul Tutunului, 1927

Un nou impuls puternic în dezvoltarea orașului a avut loc în anii 20–30 ai secolului XX. Producția de tutun aici formează un întreg cartier industrial în apropierea Gării Centrale. Astăzi este un ansamblu cultural-istoric numit Orașul Tutunului. Magnatul de tutun Dimitar Petrov Kudoglu a devenit unul dintre cei mai mari binefăcători și donatori din istoria Bulgariei, cu peste 40 de milioane de leva. Bogăția câștigată prin muncă cinstită ar trebui să servească omului pentru a face fapte bune și folositoare, spune el.

Primarul Bozhidar Zdravkov are merite deosebite pentru amenajarea orașului Plovdiv în anii 1930. Acesta a reușit să implementeze un program de amenajare urbană pe scară largă care a impus un nou aspect asupra Plovdivului.

Monument dedicat salvării evreilor din Plovdiv, care se află în grădina Donduk din Plovdiv.

→ PLOVDIV

Orașul toleranței

În timpul celui de-al Doilea Război Mondial, autorităților li s-a cerut deportarea evreilor bulgari în Germania. Primele voci în apărarea evreilor ca o parte integrată a națiunii bulgare s-au ridicat mai întâi de la Plovdiv. Comunitatea orașului, condusă de mitropolitul Kiril al Plovdivului, duce această luptă. Cuvintele sale sunt de neuitat: *Întoarceți-vă la casele voastre, niciunul dintre voi nu va fi luat din Plovdiv. Dacă va trebui, mă voi întinde pe șinele de cale ferată în fața trenului care transporta evrei!*

Plovdiv este cunoscut ca un oraș al toleranței. Din secole aici au coexistat diferite comunități religioase. În oraș în afara de bulgari, astăzi trăiesc armeni, evrei, turci, romi, câțiva cehi, ruși, italieni, greci și alții.

→ PLOVDIV

Dimensiuni moderne

Din perioada socialistă în Plovdiv au rămas câteva lucrări publice și monumente remarcabile. Pe un teren nou este construit orașul Târgului, în care este amplasat Târgul Internațional de Mostre pe o suprafață de 360 de decari. În 1960, a fost finalizată construcția emblematicului tunel pentru oraș de sub cele Trei Dealuri.

Pe vârful dealului Bunardzik, în 1957 a fost înființat un monument impunător al Armatei Sovietice, cunoscut sub numele de „Alyosha”. Pe piața Centrală a fost construit impozantul hotel „Trimontium”.

În 1974, Biblioteca Națională „Ivan Vazov”, a doua ca mărime și unica dintre cele mai vechi din țară, a fost găzduită într-o nouă clădire reprezentativă. Fondul bibliotecii depășește 1 900 000 de articole.

În anii 80 ai secolului XX încep lucrările de restaurare în vechiul cartier comercial și meșteșugăresc Kapana. Din 2012, Kapana devine un centru al industriilor creative, unde sunt adunate galerii, ateliere, studiouri, localuri primitoare și magazinașe.

Ce putem vizita?

Plovdiv în top 10

1. Rezervația Arhitecturală și Istorică „Vechiul Plovdiv”

Cele Trei dealuri istorice din Plovdiv au fost declarate ca o zonă protejată cu statut de rezervație în anul 1956 și a primit denumirea de „Vechiul Plovdiv”. Pe cele trei dealuri s-au păstrat numeroase monumente, care fac posibilă urmărirea întregului trecut al orașului – de la epoca preistorică prin Antichitate și Evul Mediu până la epoca modernă. Cele mai remarcabile monumente arhitecturale și arheologice au fost restaurate și sunt disponibile pentru vizitare. Astăzi „Vechiul Plovdiv”, sau Orașul Vechi, este un muzeu imens și bogat.

În cadrul rezervației se află monumente unice emblematiche, precum Complexul Arheologic Nebet Tepe și Teatrul Antic. Aici se găzduiesc cele mai vechi biserici ortodoxe din Plovdiv, casele renașteriste – monumente arhitecturale remarcabile, ansamblul arhitectural-istoric „Hisar Kapia”, o serie de ansambluri de străzi cu o arhitectură antică și complet păstrată. În Orașul Vechi se află expozițiile Muzeului Etnografic și Istoric, Farmaciei Antice „Hipocrate” și Galeria de Artă. Aici sunt casele-muzee ale lui Hristo G. Danov, Klianti, Hindliyan, casa Balabanov, Nedkovich și altele.

2. Complexul Arheologic „Nebet Tepe”

Cele mai timpurii urme ale unei așezări în acest loc datează de la mijlocul epocii neolitice – mileniul VI î.Hr., mai târziu, aici se formează vechiul oraș tracic Eumolpia. În acest loc au fost descoperite ziduri rezistente de cetate care înconjoară un sanctuar și un palat aristocratic. Foarte interesantă este partea cea mai veche a cetății, construită din blocuri de piatră lucrute brut, fără lianți. Aici există clădiri din evul elenistic, roman, bizantin timpuriu și evul mediu.

3. Teatrul Antic

Teatrul din vechiul Philippopolis este situat pe versantul stâncos dintre cele două dealuri sudice ale celor Trei Dealuri – Jambaz și Taksim Tepe. Este descoperit în anul 1978. O inscripție memorială descoperită recent menționează că acest teatru a fost construit în anul 90, în timpul împăratului Domițian, de către marele dinast tracic Titus Flavius Cotis. Teatrul găzduia până la 6 000 de spectatori. În prezent, acesta este adaptat ca o scenă în aer liber.

4. Complexul de Forum

La sfârșitul secolului I, Philippopolis a dobândit o piață centrală – un forum în stil roman – cel mai mare complex de forumuri descoperit pe meleagurile noastre. Aici s-a concentrat viața administrativă, culturală și religioasă a orașului antic. Acesta are un plan aproape pătrat 143 m. pe 136 m. Pe trei laturi ale forumului erau situate magazinele, iar clădirile publice se aflau pe al patrulea perete de nord. Aici este restaurat Odeonul – teatrul acoperit în care se țineau și ședințele Consiliului Local. Este restaurată o parte din latura de vest a forumului, cu intrarea, colonada și strada veche adiacentă.

5. Bazilica Episcopală de la Philippopolis

Aceasta este cel mai mare templu creștin timpuriu descoperit pe meleagurile bulgare și se numără printre cele mai mari bazilici din Peninsula Balcanică. Concepția templului are un plan cu trei nave și o absidă cu dimensiuni mari. Lungimea templului este de 83 m, iar lățimea sa este de 36 m. A fost construită în secolul al IV-lea și în această perioadă au fost așezate mozaicuri multicolore, deteriorate ulterior de un dezastru natural. În secolul al V-lea a fost realizată o nouă pardoseală de mozaic, de aproximativ 2000 de mp., bogat decorată cu motive geometrice, vegetale și imagini cu peste 100 de păsări.

6. Bazilica Mică cu Baptisteriu

Această bazilică este un templu creștin timpuriu construit în secolele V-VI cu o concepție a planului cu trei nave și o absidă. Pardoseala templului este complet acoperită cu mozaicuri. În fața altarului este păstrată o inscripție a ctitorului, dedicată lui Flavius Basilisk, comandantul șef al trupelor din Tracia și care anul în 475 a fost numit împărat al Imperiului Roman de Răsărit. În clădire se află un baptisteriu – cu bazin de botez în formă originală cruciformă. Pardoseala de lângă este decorată cu imagini de mozaic de căprioare și porumbei – simboluri creștine tipice epocii.

7. Stadionul Roman

Stadionul a fost construit la începutul secolului al II-lea, pe vremea împăratului Hadrian, în versantul dintre Taksim și Sahat Tepe. Acesta putea găzdui 30.000 de spectatori. Lungimea sa este de 240 m, iar lățimea de 50 m. A fost restaurată partea de nord a arcului stadionului, unde sub scaunele spectatorilor există o intrare care leagă pista cu strada. A fost descoperită și o parte din zidul exterior al fortăreței din Philippopolis. Sportivii din întreaga lume antică se concureau aici la Jocurile Pythian, Alexandrian și Kendrysiac.

8. Muzeul Regional de Arheologie

Acesta este unul dintre cele mai vechi muzee din țară, înființat la scurt timp după Eliberare – în anul 1882. Muzeul are una dintre cele mai bogate colecții de artefacte din preistorie, antichitate și evul mediu din Plovdiv și regiune. Aici, pentru prima dată este expusă renumita comoară de aur din Panagyurishte, care a fost descoperită în anul 1949. În expoziție se poate vedea comorile regilor traci timpurii – conducători ai vastului Regat Odriș. În expoziția muzeului sunt expuse 4.500 de exponate datând din mileniul VI î.Hr. până în secolul al XIV-lea.

9. Muzeul Etnografic Regional

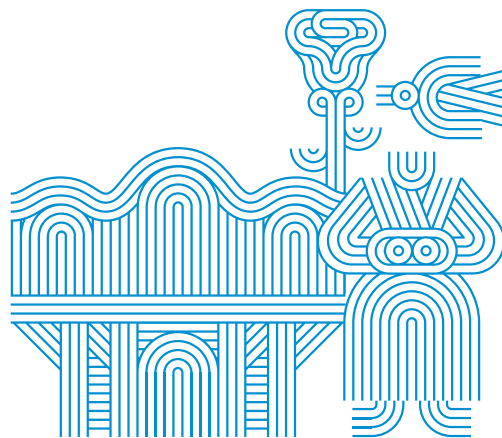
Casa a fost proprietatea bogatului negustor din Plovdiv Argir Kuyumjioglu. Aceasta este situată într-unul dintre cele mai pitorești colțuri ale Orașului Vechi, chiar lângă Hisar Kapia. Fiind un exemplu magnific al casei simetrice din Plovdiv cu proporțiile sale precise, siluetele caracteristice și adaptarea perfectă la teren. A fost construită în 1847 de către maestrul constructor Hadji Georgi Hadjiyski. Fără îndoială, aceasta este cea mai mare și reprezentativă casa renascentistă de pe meleagurile bulgare, numită sarai – palat. Astăzi, clădirea găzduiește expoziția Muzeului Etnografic Regional din Plovdiv, cu o colecție bogată de

costume populare, produse ale meșteșugurilor vechi, obiecte de uz casnic, fotografiile și picturi care prezintă o idee despre tradițiile, stilul de viață și cultura bulgarilor în timpul Renașterii.

10. Biserica „Sfinții Constantin și Elena”

Acesta este cel mai vechi templu creștin funcțional din Plovdiv. Se înalță pe o terasă înaltă lângă poarta de est a Acropolei – Hisar Kapia. Acesta fiind un altar creștin timpuriu dedicat celor 38 de martiri din Plovdiv care au fost uciși aici în anul 304. În secolul al XIX-lea, templul pe jumătate distrus a fost reconstruit ca o bazilică cu trei nave. Iconostasul, cu sculptură în stil baroc minunată, este după „model vienez”. Acum această biserică este unică, deoarece prototipul său din Viena a fost distrus în timpul celui de-al Doilea Război Mondial. Icoanele iconostasului au fost create de Zachary Zograf.

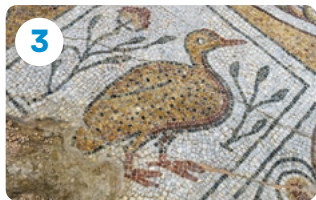

Plovdiv

Pe primul loc în Bulgaria sau în Europa

Plovdiv este cel mai vechi oraș viu din Europa și unul dintre cele mai vechi din lume.

Bazilica Episcopală este cel mai mare templu creștin timpuriu de pe meleagurile bulgare.

În Plovdiv a fost înființată prima editură de cărți din Bulgaria, fondată de Hristo G. Danov în anul 1855.

Plovdiv este primul oraș bulgăresc, care este Capitală Culturală Europeană pentru anul 2019.

Turnul cu ceas din Sahat Tepe este unul dintre cele mai vechi din Europa – secolul al XVI-lea.

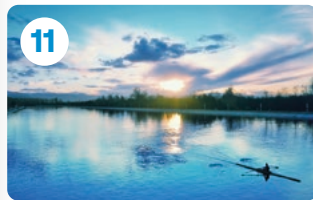
Prima sărbătoare a sfinților frați Chiril și Metodiu – pe 11 mai 1856.

În Plovdiv este înființat primul liceu bulgăresc „Sfinții Chiril și Metodiu” în anul 1868.

Strada principală din Plovdiv este cea mai lungă zonă pietonală din Europa – cu o lungime de 1750 m.

Aici se află cea mai mare bază de canotaj din Balcani – un loc preferat pentru relaxare și sport.

Grădina Donduk (1878) este cel mai vechi parc din meleagurile bulgare.

Plovdiv este primul oraș bulgar cu o trupă și o clădire de teatru din anul 1881 – panou de Ioan Leviev, în teatru.

1

Plovdiv este cel mai vechi oraș viu din Europa și printre cele mai vechi orașe din lume.

Primele urme de viață sub coline sunt din epoca neolitică – mileniul VI î.Hr., iar din această perioadă sunt cunoscute mai multe așezări preistorice. Prima așezare urbană, din care a început dezvoltarea orașului antic Eumolpia în secolul al XII-lea î.Hr., a fost situată pe Nebet Tepe.

2

Plovdiv este primul oraș bulgar care a fost ales pentru Capitală Culturală Europeană – în anul 2019. Cea mai mare scenă în aer liber din Balcani este Teatrul Antic din Philippopolis

Douăzeci de ani mai târziu după ce a fost gazda Lunii Europene a Culturii, în 2019 Plovdiv sărbătorește cea mai prestigioasă inițiativă culturală a Uniunii Europene, împreună cu orașul italian Matera. Plovdiv este un oraș cu un calendar cultural bogat, cu o mulțime de evenimente și festivaluri de importanță națională și internațională – precum festivalul de operă Opera Open, Festivalul Internațional de Folclor, Salonul de Artă de Toamnă, Festivalurile Orașului Vechi, Festivalul de teatru „Scena la răscruce” și altele.

3

Bazilica Episcopală din Philippopolis este cel mai mare templu creștin timpuriu (sec. IV-V) de pe meleagurile bulgare și unul dintre cele mai mari din Peninsula Balcanică.

Pardoselile acestei spectaculoase clădiri cu trei nave sunt acoperite cu compoziții de mozaic din ornamente geometrice și vegetale și numeroase imagini ale păsărilor. Decorul original al pardoselii din secolul al IV-lea a fost grav deteriorat în urma unui cataclism natural. În secolul al V-lea, a fost pusă o nouă acoperire de pardosea cu mozaic. După restaurare în clădirea de protecție cu două etaje, în aceasta sunt expuse cele două straturi ale pardoselii cu mozaic.

4

Turnul cu ceas este cea mai veche instalație de acest tip construită în Imperiul Otoman, și una dintre cele mai vechi din Europa – de la sfârșitul secolului al XVI-lea.

Cele mai timpurii informații despre acesta datează de la începutul secolului al XVII-lea. Primul turn dintr-o construcție de lemn a fost ridicat pe deal deja în perioada 1578–1611. Mecanismul ceasului a fost realizat de constructorul italian Antonio Barbagelata. A fost reconstruit în 1812 de către meștri constructori din Bratsigov. Are o arhitectură unică pentru meleagurile noastre. La etajul cel mai superior se află un ceas mecanic cu clopot, care funcționează și astăzi. De la turnul de pe deal, situat la vest de cele Trei Dealuri, provine numele acestuia „Sahat Tepe”, i.e. „dealul ceasului”, astăzi cunoscut sub numele de dealul Danov.

5

În anul 1855 a fost înființată în Plovdiv prima editură bulgară de cărți de către Hristo G. Danov, numit „Gutenberg-ul bulgar”.

Prima carte pe care el a publicat-o a fost „Staroplaninche. Calendarul anului bisect 1856”. Editura Danov a fost o instituție culturală de frunte până la Eliberare, iar librăria ei a devenit un centru spiritual pentru tinerii învățători bulgari și pentru intelectualitatea bulgară în general. Nu întâmplător o numeau „ministerul nerostit al învățământului public”. Hristo G. Danov și-a dedicat 65 de ani din viața sa și peste 1000 de ediții de cărți, precum educației și culturii bulgare.

6

Prima serbare a zilei de 11 mai, sărbătoarea sfinților frați Chiril și Metodieu, a avut loc la Plovdiv în anul 1856.

Această sărbătoare se naște în Școala Eparhială Bulgară, care poartă numele de educatori slavi, iar inițiatorul evenimentului memorabil a fost eruditul renascentist Nayden Gerov. La scurt timp, 11 mai a devenit o sărbătoare bulgară, iar astăzi este o zi memorabilă sărbătorită de toți slavii. În timpul pontificatului Papei Ioan Paul al II-lea, cu o enciclică specială, Sfinții Chiril și Metodieu au fost declarați copatroni ai Europei, împreună cu Sf. Benedict de Nursia.

7

Primul liceu bulgăresc „Sfinții Chiril și Metodiu” a fost înființată în anul 1868. A fost găzduită într-o clădire special construită, numită „Școala Galbenă”.

Aceasta este prima clădire nou construită din țara noastră, adaptată cerințelor educaționale, și singura clădire publică veche care încă se folosește în scopul propus. Astăzi, Școala Galbenă face parte din fondul de clădiri al Academiei de Muzică, Dans și Arte Plastice. Clădirea este construită de maestrul Todor Damov, complet masivă, cu fațade foarte puțin decorate, dar impresionante.

8

Grădina Dondukov sau Grădina Orașului este cel mai vechi parc de pe pământurile bulgare, și care există până în zilele noastre. A fost creată în anul 1878 după ideea prințului Alexander Dondukov-Korsakov.

Aceasta este perioadă de timp în care Plovdiv a fost ales să fie capitală a San Stefano al Bulgariei. Primul constructor de parcuri a fost elvețianul Lucien Chevallas, care s-a stabilit în Plovdiv. El a fost grădinarul personal al sultanului Abdul Aziz. Chevallas construiește aici o seră pentru a crește flori sudice, ficusuri, cactuși, palmieri și alte plante exotice. Cetățenii din Plovdiv apreciați îl numesc „ministrul florilor și fructelor, al florei și pomiculturii”.

9

Strada principală cu lungimea sa de 1750 m este cea mai lungă zonă pietonală din Europa. Începe din Piața Centrală și ajunge la râul Marița.

Începutul construcției ei ca zonă publică comercială principală începe după Eliberare. Primele clădiri rezidențiale și comerciale construite aici au fost realizate în spiritul neoclasicismului – un stil caracteristic pentru secolul al XIX-lea. De la începutul cam până la mijlocul secolului al XX-lea, se efectuează construire în masă a acestei zone cu clădiri noi, a căror arhitectură poartă semnele stilului Secesiune vieneză, de asemenea, numit și stilul „modern”. Aici ne putem bucura de un amestec fascinant de stiluri cu ornamentație și elemente de clasicism, baroc, rococo, secesiune și modernism.

10

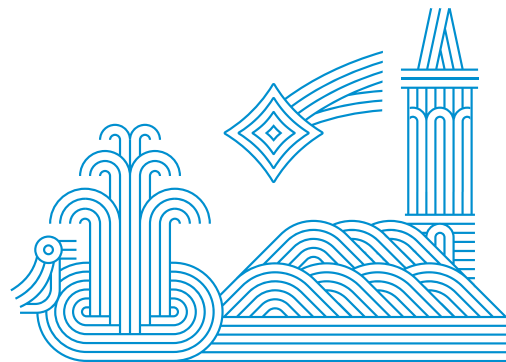
Plovdiv este primul oraș bulgar cu propria clădire de teatru și trupă din anul 1881. Inspirația teatrului profesional bulgar este Ivan Vazov.

La 8 decembrie 1881, Societatea Muncitorilor din Tipografia Danov, cu participarea și regia lui Stefan Petkov Popov, prezintă la Teatrul „Luxemburg”, piesele „Voievodul Stoian” de Dobri Voynikov și „Gelozia lui Barbouille” de Moliere. Două zile mai târziu, după o dezbatere emoționantă, la istorica a XIII-a ședință a Adunării Regionale, s-au votat 75.000 de groși „pentru componența unei trupe de teatru mobil”. Cu această ocazie, a doua zi (11 decembrie), ziarul „Vocea Națională” se face concluzia cu de către Vazov: „Deci s-a pus deja o bază solidă a Teatrului Național Bulgariei”.

11

Canalul de canotaj din Plovdiv este cea mai mare bază de canotaj din Balcani. Este situat lângă râul Marița.

Pe partea de sud, este înconjurat de parcul „Loven” împădurit, plăcut pentru odihnă. Canalul de canotaj o gazdă numeroaselor evenimente sportive internaționale majore, precum Campionatele Mondiale de Kaiac-canoe, Campionatele Europene de kaiac-canoe etc. Zona din jurul Canalului de canotaj este un loc preferat pentru antrenament, fitness, jocuri sportive, pescuit și relaxare pentru mii de locuitori din Plovdiv și oaspeți ai orașului.

Ce neapărat ar trebui să facem

Să vizităm muzeele din municipiul Plovdiv

Plovdiv este un oraș care are multe și diverse muzee. Cele mai cunoscute sunt Muzeul Arheologic, Muzeul Etnografic și Muzeul Istoric, cu expoziții originale renovate și fonduri bogate. Galeria de artă a orașului are în total 6 expoziții permanente și 5 săli de expoziție. De mare interes este și Muzeul de Istorie Naturală. În orașul vechi sunt expuse un total de 16 expoziții.

Să facem un tur pietonal pe strada principală

Strada principală din Plovdiv face parte din centrul orașului cu o viață diversă. Partea predominantă a clădirilor de aici sunt cu mai multe etaje, cu magazine și localuri. De-a lungul acestea se află numeroase obiective culturale și spații de piață în jurul Primăriei și Moscheea Dzhumaya. Sunt locuri cu un farmec deosebit, care oferă confort și liniște.

Să facem o plimbare prin cartierul Kapana

Apare ca un cartier comercial și meșteșugăresc, astăzi Kapana fascinează prin împletirea de străduțe înguste și arhitectura originală a clădirilor. Acest cartier este un loc atractiv cu numeroasele sale festivaluri, sărbători, expoziții și concerte. În micuțele cafenele, patiserii și restaurante, vizitatorul se poate relaxa și încerca diferite băuturi și mâncăruri, care sunt tradiționale pentru țară și oraș.

Să vizităm strada meșteșugurilor vechi

Se află în Orașul Vechi pe strada „Strumna”, care coboară de la Poarta Hisar Kapia pe versantul nordic al Nebet Tepe. De-a lungul străzii înguste cu pietre se află case renaștentiste, în care lucrează maeștri recunoscuți ai meșteșugurilor tradiționale bulgare – țesători, olari și cioplitori în lemn. De aici puteți achiziționa suveniruri unice caracteristice orașului și a artei populare vechi.

Să urcăm pe dealul Bunardzik

Dealul Bunardzik, al doilea cel mai înalt dintre cele șapte dealuri și cu o altitudine de 234 m deasupra nivelului mării, în prezent este un frumos parc, iar aleile pitorești duc spre vârf. În partea sa cea mai înaltă se află piramida din marmură a Monumentului Rusiei, ridicat în anul 1881 în memoria soldaților ruși care au murit lângă Plovdiv. Chiar în vârful dealului, se află statuia războinicului sovietic cunoscut sub numele de „Alyosha”. De aici, în jurul există vederi captivante ale tuturor părților orașului.

Să vizităm grădina Țarului Simeon

Se află în imediata apropiere a Pieței Centrale și a Străzii principale. A fost creat de marele constructor de parc Lucien Chevallas ca o zonă de parc a Primei Expoziții de la Plovdiv în anul 1892. După încheierea expoziției, primăria orașului o păstrează și dezvoltă în continuare ca un parc principal al orașului. Aici ne putem plimba pe aleile cu fântâni și flori sub umbra veche a speciilor de arbori exotici. În parc sunt amplasate monumentele bulgarilor importanți din perioada de Renaștere și ale luptătorilor. În capătul sudic al grădinii s-a păstrat fostul lac al expoziției, reconstruit în zilele noastre cu fântânile cântătoare, care cu programul lor original de seară – o combinație de muzică, lumini colorate și superbe jeturi de apă, sunt unice în țară.

Centru de informare turistică

Planificați-vă sederea în Plovdiv

Materiale informative gratuite, hărți turistice
ale orașului Plovdiv și informații despre:

 **Obiective turistice, muzee
și alte atracții turistice**

 **Locuri de cazare și
localuri de luat masă**

 **Transport urban,
interurban și feroviar**

 Evenimente viitoare

 **Vânzare de bilete pentru
muzee și evenimente**

Adresa 1

Strada Dr. Stoyan Chomakov № 1
(Orașul Vechi)

Tel.: +359 32 620 453

Adresa 2

Strada Rayko Daskalov № 1
(Piața „Rimski Stadion”)

Tel.: +359 32 620 229

Urmărește Visit Plovdiv
și pe rețelele sociale:

visitplovdiv.com

Autorul textului: Alexandar Pidzev
© 2026 Municipiul Plovdiv

